

HÍRLEVÉL

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

V. 17. szám | 2023.09.08.

HÍDÉPÍTŐK

BUDAPEST&BRÜSSZEL

VÁLSÁGÖVEZETEK
EGYEZTETÉS TOLEDÓBAN

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁGA

A KÖZBIZALOM JAVÍTÁSA
INTERJÚ LINNER-TÓTH-ENIKÓVEL

NEMZETKÖZI TERÜLET

KAPCSOLAT AZ IPOLYON
A KÁROLY RÓBERT HÍD

VÍZMINŐSÉG-JAVÍTÁS A BALATONON

5,1 milliárd forint uniós és hazai forrásból valósul meg a Balaton vízminőségét javító fejlesztés. A projekt 2021-ben indult, keretében 11 balatoni vízfolyáson végeznek műtárgy felújításokat és egyéb építészeti, gépészeti és villamosági munkálatokat. A vízminőség javítását mederstabilizálók, átereszek, olajfogó műtárgyak, sankolóterek és monitoring állomások építésével igyekeznek javítani. A Lesence-patakot és a Világos-patakot pedig egy új csatorna fogja összekötni. „A Lesence-szűrőmezőn történő munkavégzés igen nehéz feladat elé állított bennünket, mivel a terület anyaga szinte teljes egészében – a kevés agyagtól eltekintve – tőzeg. Ebben a „közegben” csak speciális, széles lánctalpú munkagépekkel tudunk dolgozni” – részletezte a kihívásokat a projekt vezetője, Fischer László. A kivitelezést végző SZABADICS Építőipari Zrt. több területen már befejezte a munkálatokat, terveik szerint pedig november közepére a teljes beruházás elkészül.

Forrás: berek.hu

TÖBB EP-KÉPVISELŐ?

A jelenlegi 705-ről 716-ra emelnék az európai parlamenti képviselők létszámát a 2024-es EP-választásokat követően. A strasbourgi plenáris testület javaslata szerint erre az egyes uniós tagállamokban 2019 óta bekövetkezett demográfiai változások miatt van szükség. Országokra levetítve ez azt jelentené, hogy Spanyolország és Hollandia 2-2 fővel, míg Ausztria, Dánia, Finnország, Szlovákia, Írország, Szlovénia és Lettország 1-1 képviselővel többet delegálhatna az Európai Parlamentbe. Az indítványról az Európai Tanács dönt, a változtatáshoz az állam- és kormányfők teljes egyetértésére van szükség. A mandátumokat egyébként minden EP-választás előtt újraosztják, egy ország legkevesebb 6, legfeljebb pedig 96 képviselőt küldhet a testületbe, amelynek mindenkor maximum létszáma 750 fő lehet, plusz az elnök.

Forrás: Európai Parlament

UNIÓS KLÍMAPOLITIKA

Wopke Hoekstra, holland külügyminiszter és miniszterelnök-helyettes veheti át Frans Timmermans korábbi alelnök, bel- és igazságügyi együttműködésért, klímapolitikáért felelős biztos helyét az Európai Bizottságban. Hoekstrát a holland kormány jelölte a brüsszeli végrehajtó testület új tagjának, miután az európai zöld megállapodás végrehajtásáért felelős Timmermans két hete benyújtotta **lemondását**. Ursula von der Leyen elnök támogatja a holland miniszter megbízását, akit még meghallgat az Európai Parlament, majd a Tanácsnak is el kell fogadnia a kinevezését. A miniszter korábban soha nem látott el klímapolitikai feladatokat, a holland pénzügyi tárcát vezette, előtte pedig az Shell energetikai óriásvállalatnál dolgozott.

Forrás: Portfolio

TÁMOGATÁS A DEZINFORMÁCIÓ MEGÉRTÉSÉRE

Az Európai Bizottság 1,2 millió eurós **pályázatot hirdet** egy, a dezinformáció jobb megértését segítő projektre. A támogatás célja egyrészt annak feltárása, hogyan jelennek meg és terjednek az online és offline felületeken az Oroszország Ukrajna elleni háborújával, a választásokkal és a szexuális kisebbségekkel kapcsolatos dezinformációs narratívák, másrészt pedig, hogy segítsék az ezekkel szembeni fellépést. Az EB szerint a háborúval kapcsolatos félrevezető információk destabilizálják a demokráciákat. Az új pályázat egy korábbi, már megvalósítás alatt álló hasonló projektre épül. A **Digitális Média Európai Megfigyelőközpontja (EDMO)** munkáját kiegészítve a projektnek olyan stratégiai javaslatokat, szakpolitikai indítványokat, új gyakorlatokat kell tartalmaznia, amelyek egyrészt támogatják a pozitív véleményeket, illetve küzdenek a hamis és káros narratívák ellen. A pályázatok benyújtásának határideje 2023. szeptember 22. A kiválasztott projekt megvalósítása várhatóan 2024 szeptemberében indulhat el.

Forrás: Európai Bizottság

ÚJABB MAGYAR TERMÉKEK AZ UNIÓS LISTÁN

Újabb magyar termékekkel, a gyalogbodzából készülő, ún. „Borzag pálinkával” és a „szabolcsi almával” bővül az **uniós oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ)** listája. „A szeszes italt édeskés (csokoládé- és gyümölcsíz, méz), fűszeres, esetleg herbás (menta, zöldfűszerek, vanília, ánizs, boróka) aromajegyek jellemzik, készítésének évszázadokra visszanyúló hagyománya van Nógrád vármegyében” – áll az Európai Bizottság borzag pálinkáról szóló hivatalos közleményében. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyét éghajlati adottságai teszik alkalmassá az almatermesztésre. Az itt termő gyümölcs különlegesége, hogy íze savanykás, húsa roppanós. Az OFJ-listára olyan mezőgazdasági termékek és élelmiszerek kerülhetnek fel, amelyeket egy meghatározott földrajzi területen, elismert módszerek alkalmazásával állítanak elő, vagy dolgoznak fel.

Forrás: Európai Bizottság

VÁLSÁGÖVEZETEK KÖVETKEZMÉNYEK ÉS MEGOLDÁSOK

Az európai uniós államok külügy- és védelmi miniszterei a spanyolországi Toledóban tartott informális találkozóval zárták a nyár utolsó napjait. Augusztus 29-30-án biztonságpolitikai témákban egyeztettek az illetékes miniszterek, míg 31-én a diplomáciai megoldásoké volt a főszerep. Mindkét találkozón szó esett az ukrajnai háborúról, illetve a Száhel-övezetben végbemenő belpolitikai változásokról. Az utolsó napon a bővítés témakörét is érintették a külügyi tárcák vezetői.

UKRAJNA

Kijev támogatása a háborúban kétségkívül az egyik legfontosabb téma az Európai Unióban, amióta másfél évvel ezelőtt Oroszország lerohanta a kelet-európai államot. A béke kikényszerítésének érdekében a tagállamok számos szankciós csomagot megszavaztak Moszkvával szemben, illetve fegyverekkel, lőszerrel és egyéb fegyverrendszerekkel (harckocsikkal, légvédelmi rakétákkal) támogatták Ukrajnát.

Az ukrán fegyveres erők megerősítésére az EU tavaly októberben egy kiképzési missziót (EUMAM Ukraine) is indított az Európai Békekeretből annak érdekében, hogy a katonák és az önkéntesek hatékonyan tudják használni az új technológiákat és a legkorszerűbb stratégiát alkalmazhassák. A 24 tagállam, amely csatlakozott a misszióhoz, kezdetben 15 ezer ukrán katona kiképzését vállalta. Ezt a számot februárban megduplázták, a vállalás teljesítését pedig év végére tűzték ki. Josep Borrell, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője a védelmi miniszterek tanácskozása után tartott sajtótájékoztatón elmondta, a kiképzést eddig 25 ezer katona teljesítette, így a tervezettnél korábban, már október végén elérhetik a kitűzött célt. Ezzel egy időben a főképviselő előterjesztette, hogy a misszióban részt vevő katonák létszámát bővítsék ki további 10 ezer fővel. „Ukrajnának hosszú távú, szilárd, fenntartható katonai támogatásra van szüksége, a folyamatos támogatásunk elengedhetetlen az ellentámadáshoz is” – mondta ezzel kapcsolatban

Borrell. Szavaiból kiderült, a kiképzést azokra a vadászpülőgépekre is kiterjesztenék, amelyeket Dánia, Norvégia és Hollandia adományoz Ukrajnának. A három ország augusztus közepén jelentette be, hogy 2025-ig összesen 40 db F-16-os vadászbombázó repülőgéppel támogatja Kijevet. A kiképzőmisszió folytatásán kívül Borrell és Margarita Robles spanyol védelmi miniszter a sajtótájékoztatón azt is bejelentette, hogy az európai lőszergyártás sem áll meg.

„Biztosítanunk kell, hogy az általunk jóváhagyott jelentős pénzügyi csomagok ne csak Ukrajnát segítsék, hanem az európai védelmi ipar fellendítésével a munkahelyteremtést is”

– fogalmazott a miniszterasszony.

Az eddig Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatás további fenntartásáról is egyeztettek az értekezleten. Az EU a 2024-2027 közötti időszakra legfeljebb évi 5 milliárd eurós segélyalap létrehozását tűzte ki célul, ez szintén az Európai Békekeret kibővítésével valósulna meg. A főképviselő elmondta, bízik benne, hogy a tagállamok év végéig megállapodnak erről. Magyarország álláspontja azonban ennek a törekvésnek ellentmond. Erről Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter az alábbiakat nyilatkozta az ülés után: *„További százmillió eurókat akarnak fegyverszállításokra költeni, és hatalmas a nyomás Magyarországon, hogy ezt hagyja jóvá. Miközben Ukrajna Magyarország legnagyobb bankját, az OTP Bankot fenntartja a háborút támogatók listáján. Világossá tettem az értekezleten, hogy ez elfogadhatatlan. Amíg Magyarország OTP Bankját nem veszik le a listáról, mi nem fogunk erről a pénzügyi keretről további tárgyalásokat folytatni.”*

BŐVÍTÉS

A külügyminiszterek röviden beszéltek az EU bővítési lehetőségeiről is. Kimondták, Ukrajna csatlakozhat az Európai Unióhoz, amint teljesíti az ahhoz szükséges feltételeket. A háborúban álló ország jelenleg az Európai Bizottság októberi jelentésére vár, amelyből kiderül, hogy megkezdhetik-e a csatlakozási tárgyalásokat az Unióval. A miniszterek a nyugat-balkáni tagjelölt országokról semmi konkrétumban nem állapodtak meg, csupán annyiban, hogy még ebben az évben tárgyalják a részleteket. Borrell az ülés után tartott sajtótájékoztatón még konkrét dátumot sem nevezett meg a bővítés teljesítésére. Ezt Charles Michel az Európai Tanács elnöke tette meg egy másik, párhuzamosan zajló találkozón, az augusztus 28-29-i Bledi Stratégiai Fórumon. A belga politikus kijelentette, az Európai Unió bővítésének 2030-ra meg kell valósulnia.

A balkáni államok mielőbbi csatlakozását egyébként a magyar kormány is támogatja, erről Sziijártó Péter az alábbiakat nyilatkozta a szlovéniai Fórumon:

„A Nyugat-Balkánnal nagyobbak, erősebbek lennének. Nagyobb tér lenne a gazdasági együttműködésre. Az energiabiztonság perspektívájából nézve ma ez a legfontosabb tranzitútvonal. A reformoknak észszerűsége, józan éssen kell alapulnia, a bővítésnek a napirend elején kell lennie, és olyan gyorsan kell lezajlania, amennyire csak lehetséges.”

SZÁHEL-ÖVEZET

A Szaharától délre húzódó Száhel-övezet évtizedek óta Afrika leginkább konfliktusokkal és válságokkal tűzdelt régiója. A gyenge államok, diktatórikus rezsimek, polgárháborúk és dzsihadista támadásokon kívül az itt található országoknak szembe kell nézniük a klímaváltozás, a víz-, illetve az élelmiszerhiánnyal is. Utóbbi az ukrán gabona tengeri exportjának orosz korlátozása pedig csak tovább súlyosbítja.

A probléma ugyanakkor, amellyel az uniós vezetőknek a találkozón foglalkozniuk kellett, az a Száhel-övezetben az elmúlt években végrehajtott puccssorozat. A folyamat 2020-ban kezdődött Maliban, ahol 2021-ben újabb államcsíny történt. Az azóta hatalmon lévő junta legutóbb 2024 febru-

árjára tűzte ki az országban a demokratikus választásokat. Kérdés, hogy alkalomadtán valóban félreállnak-e, hogy átadják az irányítást egy demokratikusan megválasztott vezetőnek? A nyugat-afrikai puccssorozat 2022 januárjában, majd szeptemberében Burkina Fasóban folytatódott. Válaszul az Afrikai Unió és a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) mindkét ország tagságát felfüggesztette. A konfliktushullám 2023 áprilisában Szudánt érte el. Itt is a hadsereg kísérelt meg hatalomátvételt, ám nem jártak sikerrel, így az országban azóta is polgárháborús helyzet uralkodik. Ezt követték a júliusi nigeri, majd az augusztusi gaboni események. A találkozóon főleg a nigeri helyzetről tárgyaltak az illetékes miniszterek.

A 2023. július 26-i hatalomátvétel után az ECOWAS határozatot vezetett be Niger körül, leállítva a kereskedelmet, a határátlépést és az energiaellátást az országban. Ezzel összhangban az Európai Unió is felfüggesztett minden katonai segítséget, partnerséget és egyéb együttműködést, ugyanakkor katonai intervencióra mind az afrikai, mind pedig a nyugati államok részéről nagyon kevés esély van. Ennek legfőbb oka, hogy a nyugati nagyhatalmak, tanulva korábbi hibáikból, manapság már nem szívesen avatkoznak bele az afrikai konfliktusokba, a kontinensen pedig túl sokáig tartana felállítani egy olyan többnemzeti haderőt, amely képes lenne

szembeszállni a hadsereggel. Mindeközben a junta napról napra erősödik, illetve az is féltő, hogy a mali és burkina faso-i puccsisták is a katonai vezetést segítenék egy esetleges külföldi fegyveres beavatkozás során. A konfliktus tovább gyűrűzésétől tartva pedig a szomszédos államok, Csád és Algéria sem támogatják a közbelépést.

Európa szempontjából az események leginkább migrációs szempontból érdekesek. Niger hosszú ideig ún. elosztópontként működött az Afrikából Európa felé tartó népvándorlás során. Az Unió ennek felszámolására a korábbi elnökkel szoros együttműködést épített ki. A most kialakult helyzetben féltő, hogy a katonai junta ezt teljesen tönkre teszi. Az EU emiatt jelenleg az észak-afrikai államok (főként Tunézia és Marokkó) támogatásával igyekszik megoldani a helyzetet, azt várva, hogy azok ún. „kapuőr” államokként megakadályozzák az elvándorlást.

„A miniszterek megállapodtak, hogy készek afrikai megoldást keresni az afrikai problémára, ami azt jelenti, hogy támogatni fogjuk az ECOWAS-t”

– mondta Josep Borrell a sajtótájékoztatón. Ennek érdekében már tárgyalásokat kezdeményeztek az ECOWAS által bevezetett szankciók átvezetésére, ám a részletek még kidolgozás alatt állnak.

A problémát tovább árnyalja, hogy Niger egyben a világ egyik legszegényebb országa is. Költségvetésének 40%-a nyugati támogatásokból áll össze, az így befolyó forrást az állam működési költségeire, segélyezésre, élelmezésre, egészségügyi alapellátásra költik. Mivel a puccs miatt ezeknek a folyósítása megszűnt, és az elmúlt években történt fejlesztések is elakadtak, kérdés, hogy meddig tud működni ilyen körülmények között az ország? A hatalomátvétel óta a dzsihadista támadások száma is megnőtt, amely a lakosság félelmét, ezzel pedig elvándorlási szándékát fokozza. A migráció ezzel mind a környező államokat, mind pedig Európát fenyegeti.

A legutóbbi puccs Afrikában épp a szakminiszterek tanácskozása közben történt Gabonban, ezzel pedig Csád maradt az egyetlen, belpolitikailag többé-kevésbé stabil állam a Száhel-övezetben. A gaboni történéseket az uniós vezetők egyelőre külön kezelik a nigéri eseményektől. *„Természetesen a katonai puccsok nem jelentenek megoldást, de nem szabad megfeledkezniünk róla, hogy a gaboni választások tele voltak szabálytalanságokkal”* – mondta Josep Borrell

utalva arra, hogy az országot 1967 óta ugyanaz a család vezette, és minden jel arra mutat, hogy az augusztus 30-i választásokat elcsalták annak érdekében, hogy ez így is maradjon.

A hatalomért való küzdelem, és az instabilitás megfelelő környezetet biztosít a dzsihadista és egyéb félkatonai csoportok elterjedésének, így nem meglepő, hogy aktivitásuk Nigerben is megnőtt az elmúlt egy hónapban. Az általuk jelentett fenyegetés és a növekvő instabilitás megfékezésére, az EU tagállamai megállapodtak, hogy ősszel új civil-katonai missziót indítanak a nyugat-afrikai Guineai-öbölben. Ennek a célja a helyi biztonsági erők kiképzése, valamint a terrorellenes műveletekre való felkészülés elősegítése, technikai támogatás nyújtása és bizalomépítő intézkedések végrehajtása a biztonsági szektorban. A Welt am Sonntag c. német hetilap információi szerint a misszió elindítását a hivatalos jóváhagyás után, októberben jelenthetik be.

Forrás: spanish-presidency.consilium.europa.eu, Portfolio, euractiv.com, eeas.europa.eu, welt.de, MTI

A KÖZBIZALOM JAVÍTÁSA INTERJÚ LINNER-TÓTH ENIKŐ INTEGRITÁSI KÉPZÉSI VEZETŐVEL

A vezetőknek és munkatársaknak is van felelősségük, szerepük a korrupcióval szembeni ellenállóképesség fejlesztésében. Ennek érdekében vettek részt a Széchenyi Programiroda munkatársai a Megfelelést Támogató Osztály (MTO) koordinálta integritásképzésen. A kétnapos tréningen a kérdéskör legfontosabb fogalmait tisztázták kollégáinkkal, valamint körbejárták a közszolgálati etika alapkérdéseit, illetve gyakorlati megoldásokat dolgoztak ki azért, hogy tudatosíthassák azokat a helyzeteket, amelyek veszélyeztetik a szakmai integritást. A képzést *a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság* (a továbbiakban BEII) integritási képzési osztályvezetője, *Linner-Tóth Enikő* tartotta. A szakember bízik abban, hogy a kollégáival összeállított anyag segítségével hozzájárulnak az emberek szemléletformálásához, és a jövőben egyre többen felismerik, megértik és a jogszabályoknak megfelelően kezelik az esetleg előforduló kényes helyzeteket.

Van a korrupciónak arca?

A fogalmi ismérvekkel történő foglalkozásaink rávilágítottak arra, hogy a korrupció bonyolult jelenség, így ennek megfelelően sok esetben nehéz univerzális definíciókat alkotni. A jogi és etikai szempontok sok esetben szociokulturális aspektusokkal keverednek. Jogi értelemben egyébként a BTK-ban szabályozott korrupciós bűncselekmények, mint például a vesztetés, a hivatali visszaélés vagy a befolyásvásárlás egzakt tényállások ugyan, de a bűnüldözés számára így is sok nehézséget jelenthet a bizonyításuk. Mindezen körülményekre tekintettel a negatív jelentéstartalom (korrupt = romlott) és megközelítés helyett inkább a pozitív értékeket hordozó integritásra koncentrálunk. Ennek megfelelően a megelőzés és a korai felismerés fontossága felértékelődik.

A korrupció, a jogosulatlan előnyszerzés az emberi természetből fakad, „bennünk van a kisördög”, hogy többet akarunk szerezni, mint mások. Ez az előnyszerzés sokkal könnyebben fel tudja ütni a fejét, ha az ellenőrzési szintek, mechanizmusok hiányoznak a rendszerből. Ennek analógiáján mondhatjuk azt, hogy a korrupció egyfajta vírus, élősködő, amely a legyengült védekezőrendszerrel bíró embert vagy szervezetet támadja meg sikeresen?

Ez az orvosi hasonlat jó megközelítés az integritás pontosabb megértéséhez. A korrupció vs. integritás viszonylatában sok hasonlóság van abban, hogy az integritásépítés kifejezetten a szervezet „megbetegedését” igyekszik elkerülni, illetve megelőzni. Az egyes kontrollszervek és

mechanizmusok csak részesei a küzdelemnek és hasonlóan az egészségmegőrzéshez, nagyon aktív és tudatos cselekvésre van szükség az egyén és a kollektívák részéről is. A korrupcióval kapcsolatban megannyi hasonlat született már, számomra az egyik legkifejezőbb az, amelyik egy tumorhoz hasonlítja a jelenséget, ami felfalja az egészséges szöveteket.

Milyen célból tartottak integritásképzést az SZPI munkatársainak?

Szeretnénk, hogy a fejlesztéspolitikában még inkább természetessé és érthetővé váljanak az integráns szervezetek működésére vonatkozó ismeretek, a munkatársak és vezetők munkáját támogató hatékony módszerek. A transzparens és kedvező munkafeltételek az integritásirányítási rendszerek működésének hatékonyságát támogatják, amely a korrupció kialakulásának megelőzését szolgálja. A fejlesztéspolitikai intézményrendszer a közszféra szerves eleme, alapelve az *értékelvűség*, a *közérdek szolgálata*, a *számonkérhetőség*, valamint az *állami szervek működésébe vetett közbizalom növelése*. A központi közigazgatásban dolgozó kollégák munkájukkal értékközösséget alkotnak, részükre ebben a bonyolult témakörben a BEI integritásképzései ismeretbővítési és készségfejlesztési lehetőséget, valamint támogatást biztosítanak a tudatosság növeléséhez.

Hogyan épült fel a tréning? Milyen fogalmak kerültek elő?

A kétnapos képzés során kidolgozzuk az integritást támogató és a korrupcióval kapcsolatos fogalmi kereteket, bevonjuk a képzésben résztvevőket a közszoigalati etika egyes alapvető kérdéseinek megfogalmazásába. Törekszünk annak megerősítésére, hogy a vezetőknek és munkatársaknak is van felelősségük, szerepük az ellenállóképesség fejlesztésében. Az integritást sértő jelenségekkel szem-

szemben toleráns társadalmi és szervezeti kultúra nem elfogadható, éppen ezért az integritás, az integritás-menedzsment megismertetése és értelmének elfogadtatása közös célunk.

Az elvont és komplex fogalmakra érthető és gyakorlatias *munkahelyi képzési megoldásokat* dolgozunk ki, közérthető és jól kommunikálható módszertan alapján. Az integritásképzések során foglalkozunk normatív és etikai szempontokkal, amelyekkel a korai helyzetfelismerést tudatosítjuk. Hangsúlyt kap a kommunikációs és konfliktus-kezelési készségek fejlesztése, hogy a személyes és szakmai integritást veszélyeztető helyzetek megfelelően kezelhetővé váljanak, továbbá foglalkozunk a jogi és szervezetszabályozási keretekkel is.

A témakörökhöz kapcsolódó vélemények megfogalmazásával segítjük a bevonódást, a helyzetgyakorlatokkal pedig saját élményalapú tanulás révén további támogatást nyújtunk a résztvevőknek. Abban például, hogy személyes és szakmai kompetenciafejlesztéssel, szemléletformálással rendszer szintű összefüggésekben legyenek képesek értelmezni és felismerni az integritást sértő, illetve veszélyeztető jelenségeket. A munkahelyi belső képzéseink az ismeretbővítés mellett a kognitív, érzelmi és viselkedési szintek tudatosítására is fókuszálnak. További célunk az értékteremtés és a szervezeti kultúra alakítása is.

Kiknek tartják ezeket a képzéseket? Oktatási intézményekből is keresték már Önöket?

Egy komplex rendszer van kibontakozóban. Túl vagyunk egy 150 órás integritási rendszerfejlesztő tréner vezetői képzésen, amit többek között a Nemzeti Közszoigalati Egyetem oktatóival és a Nemzetbiztonsági Szakszoigalat tréneraival valósítottunk meg. A képzés célja az volt, hogy az intézményrendszerben a téma iránt elkötelezett vezető

A BEII INTEGRITÁSI KÉPZÉSI OSZTÁLYA ÁLTAL FEJLESZTETT INTEGRITÁSKÉPZÉSEK A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEMEN

	BEII Integritásképzései	NKE nyilvántartási szám	tanulmányi pontérték
1.	Fejlesztéspolitikai etika és korrupció-megelőzési tréning	PM-2965-2308-BS	17
2.	Training on ethics in development policy and on prevention of corruption	PM-2972-2308-BS	17
3.	Integritásirányítási rendszer folyamatmenedzsmentje	PM-2966-2308-BS	17
4.	Process management of the integrity management system	PM-2971-2308-BS	17
5.	A változásmenedzsment és az integritásirányítási rendszerfejlesztés	PM-2962-2306-BS	17
6.	Relationship between change management and the development of an integrity management system	PM-2970-2308-BS	17
7.	Integritásirányítási rendszerek fókuszcsoportjai és moderálása	PM-2961-2306-BS	17
8.	Integrity management systems focus groups and moderation	PM-2969-2308-BS	17
9.	150 órás integritási rendszerfejlesztő tréner vezetői képzés	PM-2959-2306-BS	64
10.	150-hour manager training for integrity systems development trainers	PM-2968-2308-BS	64

A BEII által kidolgozott négy egymásra épülő tréningből álló integritásképzést a Nemzeti Közzolgálati Egyetem képzési nyilvántartásba vette. A kormánytisztviselők, valamint a fejlesztéspolitikai intézményrendszer munkatársai számára már elérhető az NKE **ProBono felületén**. Hamarosan az intézményi képzések honlapján is szerepelni fognak a BEII képzései, amelyekkel egyenként 17 továbbképzési pont szerezhető.

és vezetőjelölt munkatársakat bevonjuk jövőbeni képzéseinkbe, integritásépítési folyamatainkba, elmélyült tudást nyújtunk számukra ebben a szerteágazó témakörben. A képzéseinket akkor tudjuk professzionálissá és célirányossá tenni, ha a fejlesztéspolitikai szaktudásukat és a speciális munkafolyamatokat integráljuk a tréningjeinkbe, a vezetőkkel pedig együttműködést alakítunk ki.

Képzéseink elsődleges célcsoportja a BEII által legkockázatosabbnak tekintett olyan álláshelyek, amelyek esetében a projektekkel vagy a kedvezményezettekkel leginkább közvetlen kapcsolatban tevékenykednek a munkatársak. Fejlesztéspolitikai területen dolgozóknak a jelenléti kétnapos tréningjeinken történő részvétel kötelező, erre a jelentős létszámra a képzésszervezési munkát is megkezdtük. Természetesen nyitottak vagyunk az oktatási intézmények, sőt a kedvezményezettek irányába is, számos együttműködés jött már létre, illetve alakulnak újabbak. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem természetes partnerünk, együttműködési megállapodást is kötöttünk velük, így a felsőoktatásban szocializálódó fiatalokhoz is eljutnak a legfontosabb ismeretek, és a közös módszertani fejlesztésekben egyaránt érdekeltek vagyunk.

Elhangzott a tréningen, hogy van, aki korruptként működik, de igazán maga sem tudja, hogy valójában korrup, mert ezt a viselkedést tartja normálisnak. Hogyan tudná ezt példával is szemléltetni?

Minden ember törekszik arra, hogy egy közösségben kialakult szabályokhoz vagy szokásokhoz alkalmazkodjon. Ez a szociális készségünk, illetve igényünk a közösség befogadására és megbecsülésére gyakran befolyásolhatja ítélőképességünket abba az irányba, hogy amit a többiek csinálnak, illetve elfogadhatónak tartanak, azt tekintjük irányadónak, illetve normának. Ne feledjük, hogy a korrupció sok esetben túlmutat a jogszabályok adta kereteken és kihat a kockázatokra, illetve az integritást veszélyeztető szituációkra. Tehát a belesodródás azokra is jelenthet veszélyt, akik egyébként kellő büntetőjogi ismeretekkel rendelkeznek, vagyis pontosan meg tudják ítélni jogilag, hogy mit szabad és mit nem. Erre a jelenségre lehet jó példa az orvosi paraszolvencia, amit egy egész társadalom tekintett elfogadhatónak és meglehet ma is sokan vannak, akik a korrupciónak ezt a formáját nem tekintik károsnak, sőt gyógyulásukat remélik a hálapénz átnyújtásakor.

A képzésen a többi között azt is mondta a korrupcióról, hogy ez a fogalom minden embernek más és más jelentést hordoz, de sokunk számára negatív tartalommal bír. Hogy lehet küzdeni, kell-e, lehet-e egyáltalán küzdeni a jelenség letöréséért? Milyen eszközök járhatnak ön szerint sikerrel ezen a téren, ha a korrupció így vagy úgy, de sokféle létrejön?

A témában közel egy évtizede zajlik aktív oktatás a közzolgálatban és a résztvevők nagyon sok érdekes

véleményt fogalmaztak meg a témában. A folyamat előrehaladtával világossá vált, hogy egy rendkívül összetett jelenségről van szó és a személyes szubjektív értéktételezés is nagyon sokféle lehet. Ez a felismerés vezetett oda, hogy az integritásépítés, illetve -védelem nem csupán jogi vagy normatív eszközökkel kezelhető, nem elég a kontrollt biztosító intézményrendszer felépítése és megfelelő üzemeltetése, hanem úgynevezett „soft” megoldásokra is szükség van. Ennek egyik eleme a szemléletformálást szolgáló képzés, de ide tartoznak az integritástanácsadók, a szervezeti integritást is szolgáló tudatos szervezetfejlesztési folyamatok, az értékközpontúságra épülő személyzet-fejlesztés és más, támogató humánerőforrásmenedzsment-funkciók (HRM) kialakítása is. A korrupcióval szembeni küzdelem akkor lehet igazán eredményes, ha az érintettek pontosan tisztában vannak a valós rövid- és hosszú távú következményekkel, hatásokkal.

Milyen károkat tud okozni a korrupció?

A káros következmények sokfélék lehetnek, és különböző szinteken jelentkeznek. Az egyén szintjén jelentkező negatívumok kihatnak a kollektíva működésére is, jelentősen rombolják a hatékonyságot, mérgezik a munkahelyi légkört és az egyének mentális jólétét. A korrupció ugyanakkor kihat a szervezet egészére és messze túlmutat annak határain, aláaknázza a közbizalmat és az így kialakuló társadalmi károkat azok is elszenvedik, akik közvetlenül nem érintettek abban. Például egy pénzügyi vagy gazdasági bűncselekménynek azok is áldozatai, akik az annak révén elmaradó állami bevételek folytán nem jutnak szociális támogatáshoz, vagy rosszabb színvonalú közszolgáltatásban részesülnek. A károk mellett azonban érdemes áttekinteni az integritás előnyeit. Az integráns szervezetekben dolgozók többnyire hatékonyabban, nagyobb kreativitással és motiváltan működnek. E mellett stabil kollektív egymásrautaltság uralkodik, amely a felmerülő

problémákra hatékonyan reagáló ún. válaszképes szervezeti kereteket teremt. A közbizalom javítása nagyban hozzájárul a közjó szolgálatához, a gazdasági prosperitáshoz, az esélyegyenlőséghez és megannyi morális érték érvényesüléséhez, továbbá a jobbiztonsághoz és a jog érvényesülésének hatékonyságához.

A korrupcióhoz való viszonyunk már a gyerekkorban kiderül, eldől. Ha az előnyszerzés akkor a részünkkel válik, hogyan, milyen módszerekkel lehet a későbbiekben társadalmi szinten változást elérni?

Az előnyszerzés önmagában nem jelent káros attitűdöt, sőt fontos motorja a motivációinknak, ambícióinknak, cselekvőkészségünknek. A jogtalan és mások kárára történő előnyszerzés viszont már egészen más kategória, amellyel minél korábban szükséges foglalkozni. Meglátásom szerint az intézményi szocializáció minden szintjén érdemes figyelmet fordítani erre, ezért is helyeselhető, hogy az etika a közoktatás részét képezi, már általános iskolában. Pályám során megfigyeltem, hogy a gyerekek nagyon érdeklődők az etikai dilemmák iránt, szívesen vesznek részt ilyen „nehéz” témákról szóló beszélgetésekben.

A média szerepe is jelentős, hiszen sok esetben a korrupcióról esik szó, a valódi megoldást jelentő integritásnak nincs akkora „szenzáció értéke”, így ezzel kevesebbet foglalkoznak, tehát igazi megoldások sem jelennek meg. Meglátásom szerint kulcsszerepe van a kommunikációnak, különösen az állami szereplők részéről, vagyis a megfelelő kommunikációs stratégia mentén történő folyamattervezésnek. Kollégáimmal azon is dolgozunk, hogy a multimédia kommunikációs eszközeit és módszereit minél szélesebb körűen és tudatosabb módon alkalmazzuk, céljaink között szerepel a témakörhöz illeszthető belső és külső kommunikációs megoldások, tartalmak, vizuális arculati, képzési és ismeretbővítő tartalmak fejlesztése, amelyhez keressük az együttműködő szakértő partnereket.

KAPCSOLAT AZ IPOLYON

A KÁROLY RÓBERT HÍD IPOLYDAMÁSD ÉS HELEMBA KÖZÖTT

Régi adósságát törlesztette Magyarország és Szlovákia a Dunakanyarban élőknek és a környéken túrázóknak, amikor július végén átadták a Károly Róbert hidat Ipolydamásd és Helemba (Chľaba) között. A stratégiai beruházás az *Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Program (SKHU)* támogatásával valósulhatott meg összesen 6,75 millió euróból, vagyis 2,5 milliárd forintból. Az új Ipoly-híd túl azon, hogy egyben a két ország közötti 37. határátkelőt is jelenti, a remények szerint hozzájárul a határvidék gazdasági és kulturális kapcsolatainak erősítéséhez, a kereskedelmi forgalom növeléséhez, illetve biztosítja a turizmus fejlesztését, hiszen a hídon vezet keresztül az **EuroVelo 6 kerékpárút** is.

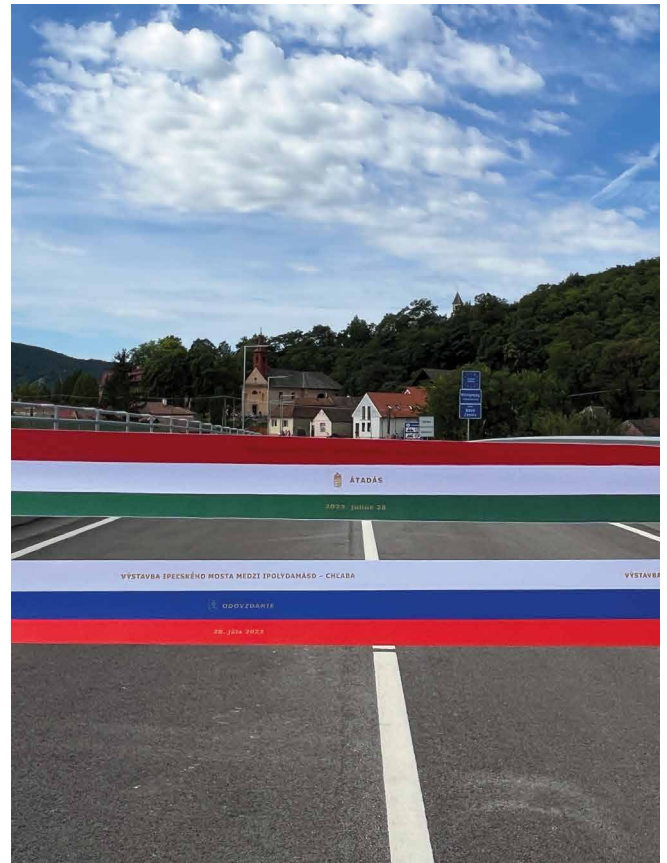

Kényelmes tempóban, gyalogosan alig két perc alatt, kerékpárral vagy autóval pedig még rövidebb idő alatt lehet átjutni az Ipoly fölött, az Ipolydamásd és Helemba (Chľaba) között felépített, teljes hosszát tekintve 71,4 méteres Károly Róbert hídon. Az egyik testvérfaluból a másikba eddig 25 km-es kerülővel, a Letkés és Ipolyszalka (Salka) közötti hídon lehetett csak eljutni, de a folyó új műtárgyával jelentősen lerövidült az út Szobról Párkányba (Štúrovo) vagy akár Esztergomba is. A hidat csak a 3,5 tonnánál könnyebb járművek – személyautók, motorkerékpárok és kerékpárok – vehetik igénybe, teherautók nem.

A két Ipoly-menti település között korábban már létezett fizikai kapcsolat. A legutóbb 1989-ben épített ideiglenes acélhíd a nagymarosi vízlépcső megépítését szolgálta. Az ottélők azonban kiharcolták, hogy át lehessen rajta menni gyalogosan, sőt a közös farsangot is azon tartották meg. Ez az időszak csak majd' 10 évig tarthatott, ugyanis 2000-ben a jeges ár lerombolta az építményt. Ipolydamásdon először öt évvel később készítettek tervet újabb híd létesítéséről, de a két állam csak 2018-ban kötött szerződést annak felépítéséről. A projekt a **Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.** (jogutódja az **Építési és Közlekedési Minisztérium, ÉKM**), mint vezető kedvezményezett és partnere, a **Nyitra Megyei Önkormányzati Régió (Nitriansky samosprávny kraj)** közös beruházásaként nyert el támogatást az **Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Program** (SKHU) által biztosított uniós forrásokból.

Az új hídhöz magyar oldalon 540 méter, míg a szlovák oldalon 175 méter hosszú csatlakozó út épült. A fejlesztés várhatóan hosszútávon növeli a munkaerőmobilitást a két ország között. Rományik Ferenc, Ipolydamásd

első embere szerint az esztergomi Suzuki gyárba is könnyebben juthatnak el a környéken élő dolgozók. A település vezetője elsősorban azt hangsúlyozta, hogy a hídnak köszönhetően fellendül a két falu és a régió turizmusa, és még többen keresik majd fel a termálfürdőt Párkányban, vagy kerekeznek a Dunakanyar festői szakaszán is. A Duna menti kerékpárút Szob és Ipolydamásd közötti alsó szakaszát 2021-ben építették ki önálló útként, amely épp az új hídon vezet át. *„Azt hiszem, ennek a hídnak a jelenléte nemcsak a két település életében jelent óriási fejlődést, hanem a térséget is szolgálni fogja, hiszen a megépítésével átjárhatóvá vált a Dunakanyar. Ez egy nagyon-nagyon régóta dédelgetett álom. Természetesen az autóval, kerékpárral, illetve az összes járműtípussal érkezőket ki tudja szolgálni az Ipoly, amelyet már jelenleg is használnak a vízituristák. Itt kerékpárutak épülnek, egy részük már el is készült. Az EuroVelo 6 ezen a hídon keresztül halad át, és egy következő, jelenleg is zajló projektből épül meg a Helemba-Párkány, illetve az Ipolydamásd-Letkés közötti kerékpárútszakasz. Ezek a fejlesztések mind-mind azt szolgálják, hogy az ideérkező turistaforgalom megfelelő, méltó körülmények között tudja használni ezeket a szolgáltatásokat”* – mondta Rományik Ferenc a Hírlevélnek a hídavató után.

Az Ipoly túloldalán fekvő testvértelepülésük polgármestere szerint még a tanulók helyzetén is könnyít a létesítmény.

„Az új híd a munkába járás és az iskolába járás szempontjából is nagyon fontos. Mert például, van olyan helembai fiatal, aki Vácra jár iskolába, és máától neki sokkal egyszerűbb lesz utaznia. Nem kell Ipolyszalkának kerülni, ráadásul innen két és fél kilométerre van Szob, ahonnan vonattal Budapestre is gyorsabban eljutnak a környékeliek” – nyilatkozta a szlovákiai Új Szó című lapnak Izrael Gergely, Helemba vezetője.

A két ország közötti több mint 600 km-es határszakaszon immár 37 átkelő működik, nem véletlenül: Szlovákia hazánk második legfontosabb kereskedelmi partnere. A július végi átadóünnepségen Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az összeköttetés további javítását hangsúlyozta, amely elsődleges gazdasági érdek. *„Idén még 3 új átkelési pontot fogunk átadni Magyarország és Szlovákia között, két újabb Ipoly-hídat, valamint egy közúti kapcsolatot a két ország keleti felében. Így tehát 40 átkelő lesz a két ország között az év végére”* – jegyezte meg a külügyi tárca vezetője.

A térség országgyűlési képviselője szerint a Károly Róbert híd a jó példája annak, hogy értéket teremtettek a brüsszeli pénzekből. *„Magyarország és Szlovákia bebizonyította, hogy mennyire hasznosan és jól tudja felhasználni az európai uniós közös forrásainkat. Éppen ezért indokolt, hogy ezek az*

országok akadálymentesen férjenek hozzá a későbbiekben is ezekhez a forrásokhoz, hiszen ma itt mindenki szemmel láthatja, mennyire hasznos az, amire fordítottuk. És ha nemcsak a gazdasági szintet nézem, hanem valamelyest az eszmei szintet, mi másért jött volna létre az Európai Unió, és mi másért lennének az európai uniós források, hanem azért, hogy hidakat építsenek a szó fizikai és átvitt értelmében egyaránt” – mondta Rétvári Bence.

A hídprojektben partnerként vett rész Nyitra megye, amelynek elnöke, Branislav Becík közölte, hogy ennek a régióknak elemei érdeke a vidék infrastruktúra-fejlesztése, a közlekedés modernizálása, főképp, ha országokat összekapcsoló területekről van szó. Éppen ezért nagyra értékeli azt a baráti és profi hozzáállást, azt az együttműködést, amelyet a szlovák és a magyar fél az új híd felépülése érdekében végzett. Becík a beszéde végén magyarul is köszönetet mondott a résztvevőknek.

Peter Dovhun, Szlovákia gazdasági minisztere szerint már annak is óriási jelentősége van, hogy egy helembai vagy ipolydamásdi lakos most már 1-2 perc alatt átmehet a szomszédba, és nem kell

kilométereket kerülnie, a jószomszédi, családi, baráti kapcsolatoknak most már fizikai akadálya sem lesz.

„Természetesen a turisztikai és gazdasági előnye is jelentős a hídnak, és mivel párszor már jártam ezen a vidéken, megígérem, hogy örömmel kerekedem majd át a hídon a családdal is, és el fogunk tudni beszélgetni az itt élő emberekkel arról, hogy miképp tudunk segíteni nekik” – mondta a szlovák gazdasági miniszter.

Azonban az egykor zsákfalunak számító Helembán az elmúlt több mint egy hónapban beigazolódott az, amire számítottak: a duplájára nőtt a forgalom a híd miatt. Ezért a település vezetése a hatóságokkal együtt keresi a megoldást az áthaladó közlekedés miatti zaj csökkentésére. Rövidtávon a forgalomlassítás lehet a megoldás, de Helemba és Nyitra megye hosszú távú területrendezési, fejlesztési tervében szerepel egy új elkerülő út megépítése, amely egyből a falun kívülre vinné a Magyarországra felől az új hídról lejövő forgalmat.

Fotók: SZPI Hírlevél, Fortepan

